

3 Απριλίου 2017

«Έχεις δει κανένα άλλο παιδάκι να κάνει σαν εσένα;»· όταν οι λέξεις πονάνε

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Τη σωματική τιμωρία την καταδικάζουμε. Τι γίνεται όμως με τη λεκτική βία;

Ένα χαστούκι, ένα χτύπημα στο σώμα είτε είναι μικρό είτε μεγάλο, πιο επιθετικό ή πιο ήπιο είναι κοινώς αποδεκτό ότι αποτελεί μια πράξη βίας. Αυτή η πράξη βίας φέρει ξεκάθαρα το μήνυμα του θυμού, της απόρριψης, της εξουσίας. Τη σωματική τιμωρία την καταδικάζουμε και την αντιλαμβανόμαστε εύκολα ως έναν κακοποιητικό τρόπο συμμόρφωσης και διαπαιδαγώγησης των παιδιών. Τι γίνεται όμως με τη λεκτική βία;

Η λεκτική βία ασκεί ψυχολογική πίεση και παρεμβαίνει στη συναισθηματική ισορροπία του παιδιού. Ο συναισθηματικός εκβιασμός που εμπεριέχεται σε κάθε προσβλητική κουβέντα δημιουργεί τύψεις και ενοχές στο παιδί. Η προσδοκία ότι με την αρνητική κριτική θα καταφέρουμε “ένα καλύτερο παιδί” αποτελεί άλλοθι περισσότερο παρά μια μέθοδος που συμβάλλει σε έναν τέτοιο σκοπό.

Στην λεκτική βία δεν συμπεριλαμβάνονται μόνο οι βρισιές αλλά και λέξεις ή φράσεις που αγνοούν το συναίσθημα του παιδιού. Κάποιες από τις παρακάτω φράσεις τις αναγνωρίζουμε είτε ως μεγάλοι είτε ως παιδιά, κάποιες έχουμε πει και κάποιες μας έχουν πει.

- Όταν σου μιλάω να ακούς!
- Έχεις δει κανένα άλλο παιδάκι να κάνει σαν εσένα;
- Να δούμε πότε θα αποφασίσεις να φερθείς σαν μεγάλος;

- Άντε κουνήσου τι κάνεις μια ώρα;
- Οι μαμάδες των άλλων παιδιών δεν φωνάζουν γιατί έχουν καλά παιδιά.
- Δεν σε ρώτησα!
- Με κούρασες.
- Μη τολμήσεις.
- Γιατί όλα τα άλλα παιδιά είναι καλύτεροι μαθητές απο εσένα;
- Δεν έχω όρεξη τώρα.
- Σου είναι τόσο δύσκολο να κάτσεις φρόνιμα;
- Δεν μπορείς μια φορά να μη με κάνεις ρεζίλι;
- Δεν είσαι παιδί εσύ, είσαι βάσανο.
- Να ήξερες τι έχω περάσει εγώ για να σε κάνω άνθρωπο.
- Φαίνεται ότι δεν μπορώ να σου έχω εμπιστοσύνη.
- Άφησε το θα το καταστρέψεις, θα το κάνω εγώ!
- Δεν μπορώ να φύγω για λίγο και τα κάνεις όλα χάλια.
- Σου δίνουμε τόσα και εσύ δεν είσαι ευχαριστημένος/η με τίποτα.
- Δεν υπάρχει δε μπορώ, υπάρχει δεν θέλω.
- Άμα είσαι καλό παιδί θα σε αγαπάω.

Τα παιδιά δεν έχουν αναπτύξει μηχανισμούς άμυνας για τα αρνητικά συναισθημάτα που νιώθουν όταν χαρακτηρίζονται με αυτό το τρόπο ή δέχονται προσβολές. Λαμβάνουν τα μηνύματα με τη κυριολεκτική έννοια του λόγου. Όταν σε ένα παιδί πούμε: “δεν σε αγαπάω γιατί είσαι κακό παιδί” δεν γνωρίζει ότι δεν το εννοούμε πραγματικά, δεν γνωρίζει την προσωρινότητα της κατάστασης.

Όταν σε ένα παιδί αποδίδουμε συγκεκριμένα χαρακτηριστικά για τη προσωπικότητα και την ιδιοσυγκρασία του φαίνεται ότι πιστεύουμε πως δεν υπάρχουν περιθώρια για βελτίωση. Το παιδί δεν έχει την εμπειρία να διαχειριστεί το συναισθηματικό εκβιασμό και δεν γνωρίζει ότι πολλές φορές οι άνθρωποι δεν εννοούν αυτά που λένε.

Ένα παιδί υπάρχει πιθανότητα να δυσκολεύεται να διαβάσει, να γράψει, να συγκεντρωθεί, να κάτσει “φρόνιμα”, να θυμηθεί, να αποδώσει αυτά που ξέρει. Δεν είναι απαραίτητο ότι όλα αυτά παραπέμπουν σε παθολογική δυσλειτουργία.

Ιδιοσυγκρασιακά το κάθε παιδί συγκεντρώνει διαφορετικά χαρακτηριστικά που απαρτίζουν τη ξεχωριστή προσωπικότητα του.

Αυτός είναι και ο λόγος που κάθε άνθρωπος έχει διαφορετικές ικανότητες, δεξιότητες και ταλέντα απο κάθε άλλον. Αυτός είναι ο λόγος που και τα αδέρφια μεταξύ τους είναι τόσο διαφορετικά. Αυτός είναι ο λόγος που με την ίδια παιδαγωγική μέθοδο αναπτύσσονται εν τέλει διαφορετικές προσωπικότητες.

Το παιδί θα χρειαστεί να αντισταθμίσει τη ψυχική αναστάτωση που του προκαλεί η λεκτική επίθεση και είναι πιθανό να καταφύγει στον εαυτό που το αντιπροσωπεύει καλύτερα, σε αυτόν που θα το προστατέψει καλύτερα.

Σε έναν ντροπάλο, αντιδραστικό, νευρικό ή επιθετικό εαυτό.

Μητρακάκη Άσπα

Ειδική Παιδαγωγός - Κοινωνική Ανθρωπολόγος

ειδικευμένη στην αντιμετώπιση μαθησιακών δυσκολιών - δυσλεξίας.

Πηγή: childit.gr